

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики України
12.06.2017 № 132

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
ЩОДО ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОЗВОЛІВ НА
БУДІВНИЦТВО**

Київ – 2017

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту статистики виробництва Петренко І. С.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо основних показників реалізації дозволів на будівництво (далі – Методологічні положення) визначають основні положення та методи, які використовуються при проведенні спостереження із зазначеного питання.

Методологічні положення підготовлені працівниками відділу статистики продукції будівництва департаменту статистики виробництва Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 30.11.2016 № 14).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, Україна
- телефони: (044) 287-24-22
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
I. Загальні положення.....	5
II. Визначення термінів і основних понять. Скорочення.....	5
III. Методологічні та практичні етапи організації та проведення державного статистичного спостереження.....	6
1. Мета та основні характеристики державного статистичного спостереження	
2. Система показників державного статистичного спостереження	8
3. Інструментарій для проведення державного статистичного спостереження	8
4. Порядок формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження	9
5. Порядок проведення державного статистичного спостереження, поширення його результатів	10
IV. Конфіденційність	11
Список використаних джерел	12

Передмова

Метою розроблення Методологічних положень є визначення методології проведення державного статистичного спостереження "Основні показники щодо реалізації дозволів на будівництво" (далі – державне статистичне спостереження), розробки і поширення його результатів.

Методологічні положення складаються з передмови, загальних положень, трьох розділів і переліку використаних джерел. Вони містять опис визначень, термінів та основних характеристик державного статистичного спостереження, інструментарію для його проведення, основних показників спостереження, поширення інформації за результатами державного статистичного спостереження.

Методологічні положення призначені для використання органами державної статистики, а також можуть бути корисними для міністерств, інших органів виконавчої влади, наукових організацій та фахівців установ, що проводять дослідження у галузі будівництва, інших зацікавлених користувачів.

I. Загальні положення

Методологічні положення з організації та проведення державного статистичного спостереження щодо основних показників реалізації дозволів на будівництво визначають його мету, терміни, основні характеристики, систему показників, критерії формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження, інструментарій, порядок проведення зазначеного державного статистичного спостереження, поширення його результатів.

Методологічні положення ґрунтуються на нормах Господарського кодексу України [1], Цивільного кодексу України, Законів України "Про інформацію" [3], "Про державну статистику" [2], "Про доступ до публічної інформації", Концепції розвитку державної статистики підприємств України, затвердженої наказом Держкомстату від 28.12.2007 року № 478 [8], Концепції забезпечення статистичної конфіденційності, затвердженої наказом Держстату від 28.07.2015 № 180 [9], Політики Держстату України у сфері взаємодії з респондентами та постачальниками адміністративних даних, затвердженої наказом Держстату від 04.12.2012 № 504 та законодавчих і нормативно-правових актів, прийнятих в Україні в галузі будівництва:

Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" від 17.02.2011 № 3038-VI (із змінами) [4];

постанови Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 461 "Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів" (із змінами) [12];

постанови Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466 "Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт" (із змінами) [13].

Методологічні положення ураховують норми, викладені у Постанові Ради (ЄС) № 1165/98 від 19 травня 1998 року щодо короткострокової статистики підприємств (зі змінами) (далі – Постанова Ради (ЄС)).

Групування будівель та інженерних споруд здійснюється відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд (ДК БС) [6], який гармонізовано із Класифікацією типів споруд Євростату (СС). У свою чергу для характеристики потужності (місткості, пропускної спроможності, обсягу послуг тощо) будівель та інженерних споруд використовується Номенклатура продукції будівництва (НПБ) [14].

II. Визначення термінів і основних понять. Скорочення.

Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у тлумаченнях, визначених чинним законодавством, глосарієм до плану статистичного спостереження [4], ДК БС [6], Державними будівельними нормами. Житлові будинки. Основні положення. ДБН В.2.2-15-2005 [7], а також у наведених нижче значеннях.

Дозвіл на будівництво – документ, що надає право на виконання будівельних робіт. Зазначений документ є чинним до завершення будівництва.

Загальна площа будівлі є сумою площ усіх поверхів будівлі (уключаючи технічні, мансардні, цокольні й підвальні), виміряних у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін, а також площ балконів і лоджій.

Загальна площа житла складається з житлової площі та площі підсобних приміщень. До житлової площі включається площа житлових кімнат: столових, спальних, дитячих та інших житлових кімнат усередині квартири. До підсобних приміщень належать приміщення, розташовані всередині квартири: кухні, коридори, санвузли, ванні та гардеробні кімнати, убудовані шафи та інші приміщення. Загальна площа житла – це також сума загальної площі в нових житлових будівлях і приросту загальної площі, отриманої в результаті реконструкції житлових будівель та нежитлових будівель у житлові.

Квартира – комплекс взаємопов'язаних приміщень, використовуваних для проживання однієї сім'ї різного кількісного складу або однієї людини, який уключає (як мінімум): житлову (житлові) кімнату(и), кухню, ванну кімнату (душову), вбиральню або суміщений вузол, передпокій, комору чи вбудовану шафу.

Прийняття в експлуатацію об'єктів – це засвідчення відповідності об'єкта будівництва будівельним нормам та проектним рішенням.

Скорочення:

ДК БС – Державний класифікатор будівель та споруд;
 КОАТУУ – Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України;
 КОПФГ – Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
 НПБ – Номенклатура продукції будівництва;
 СНР – Система національних рахунків;
 МО – місцева одиниця;
 ТОД – територіальні органи Держстату;
 Держархбудінспекція – Державна архітектурно-будівельна інспекція України.

III. Методологічні та практичні аспекти організації та проведення державного статистичного спостереження

1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

Метою проведення державного статистичного спостереження щодо основних показників реалізації дозволів на будівництво є отримання даних щодо початку будівництва об'єктів та прийняття об'єктів в експлуатацію.

Результатом проведення державного статистичного спостереження є первинна й узагальнена інформація щодо об'єктів будівництва (будівель та інженерних споруд), що формується за розрізами, наведеними в підрозділі 5 цього розділу, для забезпечення інформаційних потреб користувачів

статистичної інформації (включаючи міжнародні організації), статистики капітальних інвестицій, статистики цін, системи національних рахунків.

Державне статистичне спостереження використовує два підходи до збору даних: первинний збір даних від респондентів щодо завершення будівництва об'єктів та використання адміністративних даних в частині початку будівництва об'єктів.

У частині збору даних безпосередньо від респондентів державне статистичне спостереження має такі основні характеристики:

вид державного статистичного спостереження:

за ступенем охоплення одиниць: несутільне основного масиву (охоплює об'єкти нового будівництва та реконструкції з метою приросту площі/потужності, крім нежитлових будівель та інженерних споруд вартістю основних засобів до 200 тис.грн, замовниками яких є фізичні особи та фізичні особи-підприємці);

за часом реєстрації даних: поточне;

періодичність державного статистичного спостереження: квартальна;

організаційна форма державного статистичного спостереження: статистична звітність;

спосіб державного статистичного спостереження: документальний облік; одиниця державного статистичного спостереження: місцева одиниця, фізична особа, фізична особа-підприємець – замовники будівництва;

звітна (облікова) одиниця (респондент державного статистичного спостереження): органи державного архітектурно-будівельного контролю;

органи, які здійснюють державне статистичне спостереження: Держстат, ТОД;

місце проведення державного статистичного спостереження: регіони України;

національні класифікатори, класифікації, що використовуються при проведенні державного статистичного спостереження: ДК БС, КОПФГ, КОАТУУ.

У частині адміністративних даних відомості отримуються від Держархбудінспекції відповідно до Угоди про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом, Мінрегіоном та Держархбудінспекцією (далі – Угода), щомісячно на 10 день у вигляді:

щодо початку будівництва об'єктів:

зведених даних щодо об'єктів, забудовниками яких є фізичні особи та фізичні особи-підприємці (код об'єкта відповідно до ДК БС, кількість об'єктів);

переліків об'єктів, забудовниками яких є юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб (реєстраційний номер дозвільного документа, код об'єкта за ДК БС, адреса об'єкта, найменування забудовника).

щодо завершення будівництва об'єктів:

переліків об'єктів, забудовниками яких є юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, а також фізичні особи та фізичні особи-підприємці

(реєстраційний номер дозвільного документа, код об'єкта за ДК БС, адреса об'єкта, найменування забудовника).

2. Система показників державного статистичного спостереження

Система показників державного статистичного спостереження включає показники, передбачені Постановою Ради (ЄС) з короткострокової статистики будівництва, а саме щодо початку будівництва нових об'єктів:

кількість будівель, на які видано документи на право виконання будівельних робіт (одиниць);

загальна площа будівель, на які видано документи на право виконання будівельних робіт (м²).

Для урахування національних потреб розробляються такі показники щодо завершення будівництва об'єктів:

кількість житлових будівель, у тому числі за наявністю обладнання певного типу (водопроводом, гарячим водопостачанням, каналізацією, опаленням, ліфтами, сміттєпроводом) (одиниць);

загальна площа житлових будівель, у тому числі за наявністю обладнання певного типу (водопроводом, гарячим водопостачанням, каналізацією, опаленням, ліфтами, сміттєпроводом) (м²);

житлова площа житлових будівель (м²);

вартість основних засобів житлових будівель (тис.грн);

кількість квартир житлових будівель (одиниць);

кількість кімнат житлових будівель (одиниць);

кількість поверхів нових житлових будівель (одиниць);

кількість нових будівель (одиниць) за будівельними матеріалами, що переважно використані при зведенні зовнішніх стін;

загальна площа нових будівель (м²) за будівельними матеріалами, що переважно використані при зведенні зовнішніх стін;

кількість нежитлових будівель (одиниць);

загальна площа нових нежитлових будівель (м²);

потужність об'єкта (у одиницях вимірювання відповідно до НПБ);

кількість інженерних споруд (одиниць);

потужність інженерних споруд (у одиницях вимірювання відповідно до НПБ).

3. Інструментарій для проведення державного статистичного спостереження

Інструментарієм державного статистичного спостереження щодо збору даних від респондентів є форма № 2-буд (квартальна) "Звіт про прийнятий в

експлуатацію закінчений будівництвом об'єкт" (далі – форма № 2-буд (квартирна)) та Роз'яснення щодо її заповнення.

Форма № 2-буд (квартирна) передбачена для заповнення органами державного архітектурно-будівельного контролю щодо прийнятих в експлуатацію в установленому порядку закінчених будівництвом нових будівель чи інженерних споруд, а також щодо будівель та інженерних споруд, на яких проведено роботи з реконструкції з метою збільшення площі або потужності, крім об'єктів, вартістю основних засобів 200 тис.грн і більше, забудовниками яких є фізичні особи або фізичні особи-підприємці.

Підставою для складання звітів є документи, які надаються у відповідності до чинного законодавства органами державного архітектурно-будівельного контролю та реєструються в єдиному реєстрі документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів:

що дають право на виконання будівельних робіт (повідомлення про початок виконання будівельних робіт, декларація про початок виконання будівельних робіт та дозвіл на виконання будівельних робіт);

про готовність об'єкта до експлуатації (декларація про готовність об'єкта до експлуатації, акт готовності об'єкта до експлуатації).

4. Порядок формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження

З метою формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження, відповідно до Угоди, Держстат щомісячно отримує переліки прийнятих в експлуатацію об'єктів, замовниками яких є:

- юридичні особи та структурні підрозділи юридичних осіб;
- фізичні особи та фізичні особи-підприємці.

Переліки прийнятих в експлуатацію об'єктів переглядаються на предмет чи є об'єкт об'єктом нового будівництва, або реконструкції з метою приросту площі або потужності (відповідно до діючої методології, встановленої цими Методологічними положеннями). Вилучаються об'єкти, що мають інший характер будівництва (наприклад: капітальний ремонт, технічне переоснащення, реконструкція всієї будівлі тощо).

Щоквартально на підставі сформованих переліків визначаються одиниці спостереження та конкретний респондент – орган державного архітектурно-будівельного контролю і формується перелік звітних одиниць-респондентів.

5. Порядок проведення державного статистичного спостереження, поширення його результатів

З метою формування в рамках державного статистичного спостереження даних щодо завершення будівництва об'єктів, здійснюється збір даних за формою № 2-буд (квартальна), яку респонденти можуть подавати на паперових носіях (нарочно або поштою) в терміни, визначені на бланку форми. У разі надсилання звіту поштою датою подання вважається дата одержання адресатом звітності, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата.

Уведення інформації, її обробка й узагальнення здійснюється із застосуванням програмного забезпечення на основі продуктів Power Builder 10.2 та ASA 9.0.

Одержану первинну інформацію за формою № 2-буд (квартальна) контролюють шляхом застосування логічних та арифметичних контролів і в разі виявлення помилок дані опрацьовують з респондентом, коригують та заносять до бази даних.

На підставі інформації, отриманої Держстатом у рамках Угоди, щоквартально формуються показники щодо початку будівництва об'єктів, зазначені у підрозділі 2 цих Методологічних положень.

Результати державного статистичного спостереження узагальнюються в таких розрізах:

- на державному рівні у цілому по Україні та за регіонами:

- за видами будівель та споруд відповідно до ДКБС та потужністю (місткістю, пропускною спроможністю, обсягом послуг тощо) за НПБ;

- за місцем будівництва (міські поселення, сільська місцевість);

- за джерелами фінансування будівництва;

- на регіональному рівні у цілому за регіоном та в розрізі районів і міст обласного значення:

- за видами будівель і споруд, відповідно до НПБ та потужністю (місткістю, пропускною спроможністю, обсягом послуг тощо) за НПБ;

- за місцем будівництва (міські поселення, сільська місцевість);

- за джерелами фінансування будівництва.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється щоквартально в терміни, передбачені планом державних статистичних спостережень.

Основні публікації за результатами державного статистичного спостереження (розміщуються на офіційному веб-сайті Держстату за адресою: www.ukrstat.gov.ua):

експрес-випуск "Прийняття в експлуатацію житла в Україні" (щоквартально); статистичний бюлетень "Прийняття в експлуатацію житла,

об'єктів соціальної сфери та виробничих потужностей в Україні" (щоквартально); статистичний збірник "Житлове будівництво в Україні" (раз на 2 роки); статистична інформація щодо прийняття в експлуатацію об'єктів соціальної сфери та житла в цілому по Україні та за регіонами (щоквартально); прийняття в експлуатацію житла за видами житлових будівель; прийняття в експлуатацію загальної площі житла та кількість збудованих квартир (щорічно).

Також результати статистичного спостереження вміщуються в інших статистичних публікаціях: економічній доповіді "Про соціально-економічне становище України", збірниках – "Україна в цифрах", "Регіони України", "Статистичний щорічник України", "Сільське господарство України", "Транспорт та зв'язок України", "Промисловість України", "Діти, жінки та сім'я в Україні", "Соціальні індикатори рівня життя населення"; статистичних бюлетенях – "Загальноосвітні навчальні заклади України на початок навчального року", "Дошкільні заклади України", "Стан та розвиток зв'язку в Україні".

Крім цього, дані спостереження використовуються для заповнення запитальників міжнародних статистичних організацій.

За результатами державного статистичного спостереження формуються часові ряди даних.

IV. Конфіденційність

Політика у сфері захисту конфіденційної статистичної інформації забезпечується шляхом захисту первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення державних статистичних спостережень, а також статистичної інформації, на підставі якої можна визначити інформацію щодо конкретного респондента. Так, при поширенні статистичних даних користувачам органи державної статистики здійснюють контроль дотримання правил конфіденційності даних згідно із Законом України "Про державну статистику", Політикою Держкомстату у сфері захисту конфіденційної статистичної інформації [9].

Директор департаменту
статистики виробництва Держстату

І. С. Петренко

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України "Про державну статистику" від 17.09.1992 № 2614-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
3. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 № 2657-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" від 17.02.2011 № 3038-VI (зі змінами). [Http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3038-17].
5. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29.12.2009 № 498 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Державний класифікатор України. Державний класифікатор будівель та споруд. ДК 018 –2000. – К.: Держстандарт України, 2000. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Державні будівельні норми. Житлові будинки. Основні положення. ДБН В.2.2-15-2005 від 18.05.2005 № 80. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN19615.html
8. Концепція розвитку державної статистики підприємств України; затверджена наказом Держкомстату від 28 грудня 2007 року № 478. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2007/478/Kon.zip
9. Концепція забезпечення статистичної конфіденційності, затвердженої наказом Держстату від 28.07.2015 № 180 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2011/326/326.zip
10. Методология краткосрочной статистики предприятий. Описание и основные принципы. Третье издание, Люксембург. Бюро официальных публикаций Европейских Сообществ, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/short_term_business_statistics/documents/KS-BG-06-001-EN.pdf
11. Порядок доступу до публічної інформації в Держкомстаті, затверджений наказом Держкомстату від 27 травня 2011 року № 126 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/publ_inf/poriadok/poriadok.htm
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 461 "Питання прийняття закінчених будівництвом об'єктів". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-%D0%BF14>.
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466 "Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF>

14. Статистична класифікація. Номенклатура продукції будівництва, затверджена наказом Держкомстату від 30.08.2002 № 321. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>